

Planlæg byggeprocessen – undgå fugt

Nutidens byggeri er præget af stram økonomi og korte byggetider samt et væld af konstruktionsmuligheder og materialevalg. Bygherren har fokus på byggeriets økonomi, arkitektur, størrelse, funktion og tidsplan. Alle disse forhold er naturligvis vigtige, men urealistiske krav og forventninger til bl.a. byggetiden kan føre til fugtskader som følge af utilstrækkelig affugtning og uhensigtsmæssig logistik i byggeforløbet. I værste tilfælde kan sådanne skader føre til vækst af skimmelsvamp på eller i diverse konstruktioner.

Manglende tildækning i byggeprocessen øger risikoen for senere skimmelvækst.

Skimmelvækst i bygningsdel efter kraftig opfugtning.

Problem: Fugt fra byggeprocessen

I Bygningsreglement 2008 findes en bestemmelse om, at bygningskonstruktioner og materialer ikke må have et fugtindhold, der ved indflytning medfører risiko for skimmelvækst. Bestemmelsen skal skærpe opmærksomheden hos byggeriets parter for at undgå og minimere fugtskader i såvel nybyggeriet som ved bygningsrenoveringer.

Trods gode hensigter er denne skadetype fortsat et stort problem, men et problem der kan løses eller reduceres ved en god planlægning allerede på tegnebrættet.

Byggeriets planlægning

Hvis der ikke tænkes i fugtrisiko, når planlægningen af byggeriet startes, kan det få stor betydning for økonomien og byggetiden. Mulighederne for at ændre på byggeriet sent i planlægningsprocessen og i byggeprocessen er stort set ikke til stede, når man samtidig skal overholde stramme økonomiske rammer. De projekterende bør derfor rette fokus på de fugttekniske forhold i et byggeprojekt. Hvis de ikke selv har kompetencen, bør et byggeprojekt følges af en rådgivende fugttekniker, som ved, hvilke risikofaktorer de enkelte konstruktionsløsninger er behæftet med.

På projektstadiet mangler der alt for ofte stillingtagen til de svære løsningsdetaljer, f.eks. hvor dampspærren skal placeres ved samlinger i det lette elementbyggeri, og hvordan dampspærren skal gøres tæt i hjørnesamlinger. Oftest bliver det håndværkeren, der skal løse dette projekteringsproblem på byggepladsen. Med en efterfølgende indvendig pladebeklædning opdages et evt. svigt først lang tid efter byggeriet er taget i anvendelse. Skaderne kan på dette tidspunkt være så store, at særdeles omfattende tiltag vil være nødvendige. Der kan være råd- og svampeangreb eller skimmelsvampeproblemer.

Heloverdækning

Især facade- og tagkassetter af lette organiske materialer stiller skærpede krav til byggelogistikken, da materialerne er mere

fugtfølsomme end beton og tegl. Det bør anbefales, at byggerier med sådanne materialer opføres under heloverdækning. Argumentet for at fravælge heloverdækning er økonomien, men det er langt fra sikkert, at det holder, når der ses på de samlede omkostninger.

En overdækning giver følgende fordele:

- Kortere byggetider – ingen problemer med vejrlig og bedre arbejdsklima for håndværkerne
- Færre fugtskader
- Øget fleksibilitet – indvendige arbejder kan påbegyndes, før klimaskærmen er tæt

Byggelogistikken er vigtig i forhold til fugt. Under byggeprocessen viser det sig ofte, at der i planlægningen ikke er afsat tid til eventuelle forsinkelser. Ikke sjældent sker det, at der indvendigt monteres lette vægge inden tagdækningen er afsluttet, hvilket giver stor risiko for fugtskade. Ligeledes kan manglende strimling af tagkassetter, manglende afskærmning af lette facade-partier og manglende korrekt afslutning af teknisk svære detaljer i klimaskærmen føre til fugtskader.

I større byggerier er der eksempler på, at sådanne forhold har medført omkostninger i millionklassen, som kunne have været sparet, hvis der var tænkt fugt ind i byggeprojektet fra starten.

Også byggeledelsen skal have fokus på fugt. Tilsynet skal kunne gennemskue de forskellige fugttekniske risikofaktorer under opførelsen, herunder oplagring af materialer og tidsfølgen for udførelsen af arbejder med fugtfølsomme bygningsdele.

Anbefalinger

Fugtproblemer i byggeriet kan forebygges hvis:

- Tidsplanen er realistisk
- Fugt tænkes ind i byggeprocessen fra starten
- Robuste fugttekniske konstruktionsløsninger vælges
- Svære detaljer er løst på tegnebrættet
- Heloverdækning af byggeriet etableres
- Materialer holdes tørre på byggeplads og under transport

De vanskelige klimatiske forhold i Danmark gør, at de fugttekniske forhold bør prioriteres højt i byggeprocessen.

Bygningsreglement 2008
Bestemmelse 4.1.6
om fugtindhold